

DEMOKRACIJA

Leto V. - Štev. 47

Trst - Gorica 23. novembra 1951

Kulturno sodelovanje?

Nedavno je bil občni zbor Slovensko-hrvatske prosvetne zveze, o kateri je edini tukajšnji slovenski dnevnik poročal pod naslovom, kakor so n. pr. »Vsi Slovenci v skupnem borbo za ohranitev in razvoj prosvetnih in kulturnih ustanov, »Znanost in umetnost naj bosta last vseh poslovnih Slovencev« itd. V teh naslovnih je podan že nekak program, ki je prišel do izraza tudi v govorih glavnih funkcionerjev.

Tajnik Boris Race je dejal ob zaključku svojega poročila: »Osmrednji kulturni ustanovi, Slovensko-narodno gledališče in Studijska knjižnica, naj postaneta last vseh tržaških Slovencev. Prevez splošno slovenskega pomena sta, da bi ju koli politično izkorisčali, posebno pa da bi ju neosnovano nadali ali da se ne bi zanimali za njuno rast. Ce kdo želi povedati svoje mnenje, naj ga pove. Vsi dobronameri bodo sodelovali in dali konstruktivno kritiko in pobude. Slovencem, če bomo združeno zahvalili, ne bomo mogli odreči, da se stanje teh dveh osrednjih ustanov dokončno uredi in utrdi.« Nato pravi Race, da bodo storili vse, kar je v njihovih močeh, da bi pritegnili k akciji za zgraditev kulturnega doma vse tiste Slovence, ki dosežejo še ne sodelujejo. Končno pa zaključuje: »Vse te naše želje in nameni niso znak slabosti ali nemenitosti, ker so oboženi, kdo bi dejal, da so plod kakih računov. Porodila so se iz spoznanja, da je danesni čas važen za naš narodni obstoje in da bo bora za najosnovnejše narodne koriste uspešna, če bomo enotno nastopali.«

Podobne misli je zastopal v svojem poročilu tudi profesor Raubar, ki je zaključil svoja izvajanja s sledenimi besedami: »Ker se tudi taka področja, za katera lahko trdim, da je nesmotorno tratenje sil in naporov, ako hodimo tržaški Slovenci po raznih potek daleč vsak sobi, bomo morali na tem, da se naše poti zbljajo. Ne moremo si vedovoliti, da se na tako izpostavljenem ozemlju v teh časih ceplimo — v izključno korist naših sovražnikov. Slini si želimo, da bi čim prej besede naše gledališče, naši koncerti, naše slikarstvo zares pomenile slikarstvo, koncerte gledališče, sploh znanost in umetnost vseh, pošteni Slovenci Svobodnega tržaškega ozemlja.«

Priznati moramo, da sta oba govornika govorila besede, s katerimi se nedvomno strinja vsak zavenen Slovenc. Nekoliko sicer moti stalno ponavljanje besede »pošteni Slovenci«, iz katerih bi se morda dalo sklepiti, da so nepošteni visti, ki se z gledanjem Slovensko-hrvatske prosvetne zveze ne strijajo, in Boris Race je bil pri zaključku svojega govorova nekoliko nesesen, ker postavila kot tih pogovoda bodo vsi tržaški Slovenci gojili do osrednje slovenske zemlje in njenega ljudstva ljubezen in spoštovanje. Ce misli pri tem samo kar je dejal, potem je v redu, če pa misli, da bi morali vsi tržaški Slovenci zborovati pod sklicami voditeljev tamkajšnjega režima in se zanj navduševati, potem pa je ta druga stvar. Jugoslavija je namreč že nekoč podpirala napore tukajšnjega slovenskega življa in kolikor nam je znano niso bile te podpore nikdar s pogoji, ki bi zadevali jugoslovansko notranje politično življenje. Ker so neuradni predstavniki titoizma v Trstu doslej zastopali drugačno naziranje in so režimske interese vsaj doslej istovetili z interesu naroda, je pač tu potrebno podrobno pojasnilo o njihovih zadevnih bodočih pogledih.

Podrobna pojasnila na tako široko ponudbo, kakršna je bila vrzana na priliki občnega zborova Slovensko-hrvatske prosvetne zveze, so potrebne tudi zaradi tega, ker vidiemo na čelu vseh zadevnih kulturnih ustanov še vedno stare, preizkušene partizje, za katere si je pač težko predstavljati, da bi čez noč menjali svoje naziranje, po katerem jim je vsako sredstvo dobro za dosego partizkih interesov. Zanesljiv so tu namreč samo besede, manjka prepričevalnih dejanj. Nikjer ni bilo postavljeno takšno vodstvo, ki bi nakazovalo prehod v zmernost in razumevanje. Ključna položaja drži tako pri gledališču kakor pri Studijski knjižnici in Slovensko-hrvatski prosvetni zvezi še vedno partija. Po naših skromnih pojmi pa si težko predstavljati, da bi stari ljudje, ki so odgovorni tudi za vse, kar je bilo doslej zavorenega, naenkrat vodili drugačno politiko, ki naj bi se načelno razlikovala od tiste, kakršno je ob na-

Nedavno je bil občni zbor Slovensko-hrvatske prosvetne zveze, o kateri je edini tukajšnji slovenski dnevnik poročal pod naslovom, kakor so n. pr. »Vsi Slovenci v skupnem borbo za ohranitev in razvoj prosvetnih in kulturnih ustanov, »Znanost in umetnost naj bosta last vseh poslovnih Slovencev« itd. V teh naslovnih je podan že nekak program, ki je prišel do izraza tudi v govorih glavnih funkcionerjev.

Tajnik Boris Race je dejal ob zaključku svojega poročila: »Osmrednji kulturni ustanovi, Slovensko-narodno gledališče in Studijska knjižnica, naj postaneta last vseh tržaških Slovencev. Prevez splošno slovenskega pomena sta, da bi ju koli politično izkorisčali, posebno pa da bi ju neosnovano nadali ali da se ne bi zanimali za njuno rast. Ce kdo želi povedati svoje mnenje, naj ga pove. Vsi dobronameri bodo sodelovali in dali konstruktivno kritiko in pobude. Slovencem, če bomo združeno zahvalili, ne bomo mogli odreči, da se stanje teh dveh osrednjih ustanov dokončno uredi in utrdi.« Nato pravi Race, da se naše želje in nameni niso znak slabosti ali nemenitosti, ker so oboženi, kdo bi dejal, da so plod kakih računov. Porodila so se iz spoznanja, da je danesni čas važen za naš narodni obstoje in da bo bora za najosnovnejše narodne koriste uspešna, če bomo enotno nastopali.«

Priznati moramo, da sta oba govornika govorila besede, s katerimi se nedvomno strinja vsak zavenen Slovenc. Nekoliko sicer moti stalno ponavljanje besede »pošteni Slovenci«, iz katerih bi se morda dalo sklepiti, da so nepošteni visti, ki se z gledanjem Slovensko-hrvatske prosvetne zveze ne strijajo, in Boris Race je bil pri zaključku svojega govorova nekoliko nesesen, ker postavila kot tih pogovoda bodo vsi tržaški Slovenci gojili do osrednje slovenske zemlje in njenega ljudstva ljubezen in spoštovanje. Ce misli pri tem samo kar je dejal, potem je v redu, če pa misli, da bi morali vsi tržaški Slovenci zborovati pod sklicami voditeljev tamkajšnjega režima in se zanj navduševati, potem pa je ta druga stvar. Jugoslavija je namreč že nekoč podpirala napore tukajšnjega slovenskega življa in kolikor nam je znano niso bile te podpore nikdar s pogoji, ki bi zadevali jugoslovansko notranje politično življenje. Ker so neuradni predstavniki titoizma v Trstu doslej zastopali drugačno naziranje in so režimske interese vsaj doslej istovetili z interesu naroda, je pač tu potrebno podrobno pojasnilo o njihovih zadevnih bodočih pogledih.

Podrobna pojasnila na tako široko ponudbo, kakršna je bila vrzana na priliki občnega zborova Slovensko-hrvatske prosvetne zveze, so potrebne tudi zaradi tega, ker vidiemo na čelu vseh zadevnih kulturnih ustanov še vedno stare, preizkušene partizje, za katere si je pač težko predstavljati, da bi čez noč menjali svoje naziranje, po katerem jim je vsako sredstvo dobro za dosego partizkih interesov. Zanesljiv so tu namreč samo besede, manjka prepričevalnih dejanj. Nikjer ni bilo postavljeno takšno vodstvo, ki bi nakazovalo prehod v zmernost in razumevanje. Ključna položaja drži tako pri gledališču kakor pri Studijski knjižnici in Slovensko-hrvatski prosvetni zvezi še vedno partija. Po naših skromnih pojmi pa si težko predstavljati, da bi stari ljudje, ki so odgovorni tudi za vse, kar je bilo doslej zavorenega, naenkrat vodili drugačno politiko, ki naj bi se načelno razlikovala od tiste, kakršno je ob na-

cevem, se najbolj prisrčno smeje, pravi pregovor. Verujemo, da se Višinski ni smejal kot zadnji na zasedanju OZN v Parizu

stremljen ne prima nihče. Zadnjem je razočaril, da je samem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stiskajo srce in dušo sovražnika, naklep in — strah. V bistvu pa je bilo vendar le nekaj nesarkastične razočaritve, ki je Višinski sarkastično vzliknil: »Vso noč nisem spal od samega smeha! Ni treba posebej povedati, kakšne vrste je lahko smeh človeka, ki mu štirlindvajset ur na dan stisk

VESTI ZA GORIŠKEGA

OBČINSKA SEJA NA GORIŠKEM GRADU

Raznarodovalna politika

Tudi topot je seja občinskega sveta dobila svoj običajni ton zanimivosti, šele ko se je oglasil k besedi predstavnik SDZ g. Rudi Bratuž. To se je zgodilo pri 10. točki dnevnega reda: odobritev prehoda slovenskih otroških vrtcev v Standrež in na Oslavju iz občinske uprave na upravo italijanske narodne organizacije ONAIR.

Ob začetku seje se je tudi naš predstavnik, kot že v deželnem svetu, puščal v imenu slovenske manjšine, izrazom sočustovanja s prizadetim prebivalstvom poplavljene mest in vasi ob Padu. Nas malo slovenski narod poznava predvsem tragiko življenja, saj je njegova pot težka trnjava pot tukoj v domovini kot v drugih državah, kjer živi kot manjšina. V meri svoje zmogljivosti bo prav gotovo slovenska manjšina storila svojo dolžnost po narociju svojega pevca: »Odprti sreči, odprti roki, otraj bratovske solzete...«

V zvezi z deseto točko dnevnega reda je g. Rudi Bratuž izjavil sledenje: »G. župan, gg. svetovalci! Italija je podpisala mednarodno konvencijo o rodometriji. Ne bomo tukaj razpravljali, če je smatrali za rodometriji samo krvavo nasilno iztrebljanje narodov in ne morda tudi nekravno duhovno uničenje posameznikov in narodov.«

Izračetje slovenskih otroških vrtcev v Standrež in na Oslavju po-vede, da je italijanski občinski svet, ki je razpravljali, že je smatrali za rodometriji samo krvavo nasilno iztrebljanje narodov in ne morda tudi nekravno duhovno uničenje posameznikov in narodov.

Izračetje slovenskih otroških vrtcev v Standrež in na Oslavju po-vede, da je italijanski občinski svet, ki je razpravljali, že je smatrali za rodometriji samo krvavo nasilno iztrebljanje narodov in ne morda tudi nekravno duhovno uničenje posameznikov in narodov.

Prvi stališče so zavzeli ljudje, ki so pri stvari zainteresirani in ki imajo posredne ali neposredne dobleke. Na drugi strani so pa vse ostali, ki od proste cone nima druga kot vtič, da se jim na čelu pozna, da so večji potrebitni in deželni državne pomoči, ki je dejansko pa nikjer ni.

Kdo ima prav?

Ce je res, da so interesi družbe in skupnosti višji od interesov posameznikov, kar je v današnjem času občasno priznano, potem je pravilno in merodajno stališče druge skupine, ki trdi, da je sedanje poslovanje »proste cone« antisocialno, antogospodarsko in politično popolnoma negativno.

Par številki in primerov nam bo jasno dokazalo.

Kot je znano, je bila prosta cona ustanovljena z namenom, da bi postavili na noge gospodarstvo goriške dežele, ki je po brezmiselnih političnih meji postalo popularna pasivno in nezmožno pravega življenja. S tem bi občutno pomagali prebivalstvu, ki je po raznajivosti ostalo brez dela in kruha. Vlada je iz političnih razlogov in zaradi ugleda sprejela ta težki križ in ga vzdolnilo, da je nad tri leta, samo zato, da bi obmejni goriški pas končno lebil pravo italijansko lice. Ta pas stane rimske vlade, težko milijone: leta 1950 jo je bilo 1 milijard 177 milijonov 636 tisoč 629 lir. Začelenega uspeha in učinka pa do danes še ni bilo. Nasprotno! Gorjanci so izgubili še tisto zaupanje in spoznavanje do rimske vlade, ki so ga imeli, dokler se niso na lastne oči prepričali — prav po zaslugu proste cone —, da v Italiji velja žrtve in zakoni samo za bedake in da so ugodnosti in izobilja dediči na tistih, ki so se znali pravočasno rešiti moralnih »predskod« in tenkostnosti. (»Commercio friulanus«, 18. novembra 1951.)

Tak je politični učinek dosedanja poslovanja proste cone. Takrat je končal na trgu Loretu, kjer so ga sami Italijani še

mrtvega streljali v hrbet. Tri sto šestdeset tisoč njegovih oprod vseh vrst pa so Italijani sami kratko in malo poklali v osmih dneh.

Sramota za Gorico in za omikan svet, da imamo še danes ljudi, ki so si zadali načelo raznarodovati našo decu!

Bajec, da je župan zavrnil g. Bratuž s trditvijo, da je naše ljudstvo drugačnega mnenja. In g. Bratuž župan v brk: »Očetje in materi naših otrok so mi dali glas in me izvolili, da govorim v njihovem imenu in branim pravice slovenske manjšine.«

Ze lani enkrat je neka prazna glava izustila v občinskem svetu trditve, da so delavci drugačnega mnenja, pa ga je g. Bratuž zavrnil s primerno besedo.

Zupanova desna roka v politiki raznarodovanja in torej preganja »Slovencev, prof. Diganantonio, je puhlo in prazno blebetal neko opravitev v trdil, da so ugotovitve in pritožbe g. Bratuža »neresnične.« Zraven tega je prof. Diganantonio prikazal našega »goriškega slavčka« Simona Gregorčiča kot pesnika, ki je pozival Sočo, naj potopi v svojih valovih Italijane. In zopet je g. Bratuž stavil prof. Diganantonio na laž, ker goriški slavček ni Italijanov niti imenoval v svoji proročki pesmi. Dogodil pa so dokazali, da se je prorokovanje »goriškega slavčka« urešnčilo in da je Soča, okrasna ... bistra hči planine sledila srčnemu in toplemu pozivu pesnika! Skoro, skoro do narodne meje!...

Mesec maja letos je slovenski šolnik peljal skupino mladih dijakov v Trst. Dokazano je, da je bil izlet zasebnega značaja in ne v otkriti šolskega izleta in šolskega programa. Šolnik pa je porabil to priliko, da je peljal dijake v tržaški tiskarski zavod, da bi si ogledal sestavo in delovanje rotacijskega stroja zgojil in počnega namešča. V tej tiskarni pa se tiska tudi »Primorski dnevnik«, in ker je »Soča« prinesla sliko mladih obiskovalcev, so jo goriški Italijanski republikanci stavili na svoj »Stenčas« s šovinistično sovražno opazko, da slovenski šolniki vodijo dijake v tiskarni Italiji sovražnega tiska in s pozivom, naj šolska in politična oblastva uvedejo preiskavo. Solsko skrbništvo je s e v e d a preiskavo takoj pridno uvelodil in ugotovilo, da je bil izlet in obisk omenjene tiskarne popolnoma zasebne značaja.

Zdaj pa so italijanski republikanci stavili na »Stenčas« še bolj hujšačko besedilo, iz katerega je razvidno strupeno sovražje do slovenskih šol in šolnikov, ker zlomljeno trdi, da se slovenski dijaki vzgajajo v duhu protitalijanstva! Nam ni zato, da bi zagovarjali obisk šolnikov in dijakov pri »Primorskem dnevniku«, ker smo pač s tem dnevnikom v ideološkem in političnem nasprotju. Ker pa smo prepričani, da ima gonja Italijanski republikanci stavili na svoj »Stenčas« s šovinistično sovražno opazko, da slovenski šolniki vodijo dijake v tiskarni Italiji sovražnega tiska in s pozivom, naj šolska in politična oblastva uvedejo preiskavo. Solsko skrbništvo je s e v e d a preiskavo takoj pridno uvelodil in ugotovilo, da je bil izlet in obisk omenjene tiskarne popolnoma zasebne značaja.

Toda bi ne bilo prav, če bi nebeski svetnik obdaril samo otroke bogatejših staršev. Zato želi Dobrodelen društvo obdarovati tudi druge otroke, predvsem najpotrebejše. V ta namen bo društvo priredilo posebno nabirkovo mestu. Upamo, da bodo naši sorokaji velikodušni srci in nam bodo pomagali razveseliti revne otroke. Če bi kateri pri obisku izpustili, pa bi rdeči kraj daroval, naj blagovoli to sporociti ali pa sami prineseti svinčar na sedež Dobrodelen pisarne na Riva Piazzetta 18-I., tel. št. 227.

Miklavž prihaja

Koledar napoveduje skorajšnji prihod starega prijatelja otrok sv. Miklavža. V Gorici bo sv. Miklavž obiskal otroke na predvečer sv. praznika v sredo 5. decembra popoldne v dvorani Brezmadežne na Placuti. Tedaj se bo za otroke predvajala Gržinčeva spevoga »Miklavž prihaja«, katero pripravlja Katoliško prostovno društvo v Gorici. Ob tej prilici bo tudi obdarovanje otrok. Starši, ki želijo, da sv. Miklavž obdarji njihove male, naj prinesejo darila do Dobrodelen pisarne do sredo 5. decembra opoldne.

Toda bi ne bilo prav, če bi nebeski svetnik obdaril samo otroke bogatejših staršev. Zato želi Dobrodelen društvo obdarovati tudi druge otroke, predvsem najpotrebejše. V ta namen bo društvo priredilo posebno nabirkovo mestu. Upamo, da bodo naši sorokaji velikodušni srci in nam bodo pomagali razveseliti revne otroke. Če bi kateri pri obisku izpustili, pa bi rdeči kraj daroval, naj blagovoli to sporociti ali pa sami prineseti svinčar na sedež Dobrodelen pisarne na Riva Piazzetta 18-I., tel. št. 227.

SOVODNJE

Ker dopisnik »Soča« skrbi, kaj je bilo v Mirnu dne 13. februarja 1943, mu mi od »Battaglione speciale« povemo, da se strinjam z dopisom, ki ga je prinesla »Demokracija« 9. t. m. o nekem fašističnem »caponucleo«, katerega bi rádi »Soča« oprala s trditvijo, da ga Sovodenjci in okolični ne poznavajo. Toda njegovih »zaslug« do nas zavedenih Slovencev ne more skriti niti »Soča«, niti zgodovina.

Goriškim italijanskim republikancem pa je posebej povemo naravnost v obraz, da smo si Slovenci to pravico priborili z mučenjem in odločnim odporom proti sistemom italijanskemu fašizmu, kateremu so nekoc pomagali Slovence raznarodovati in torej preganjati tudi osebe, ki so danes v vrstah goriških italijanskih republikancev! Ali naj navedemo imena in dejstva?

Slovenska manjšina v Italiji ne goji sovražja proti državi in proti italijanskemu narodu. Nasprotno, ona išče in ponuja mirno sožitje in tesno sodelovanje za skupni blagobeh plemen na tem ozemlju, kjer smo Slovenci avtohtoni. To varovalo v to ustanovitev, da se na Goriškem iz političnih razlogov in zaradi ugleda vlade, ko je prišlo v to ustanovitev, da se na Goriškem iz političnih razlogov in zaradi ugleda vlade same prav s pomočjo te ustanove odpravi ali vsaj zniži na najnižjo stopnjo številu brezposelnih. A tudi ta načrt je propadel. Brezposelnost raste in

Vprašanji in dvomov je še mnogo. Iz vsega tega lahko mirno sklepamo, da je zadnji čas, da pride uprava goriške proste cone v druge roke, ker je nesocialno in za današnje raznere skrajno nevarno dočakati, da si nemoteno kopijo težke milijone brezvestni spekulanti, medtem ko goriški brezposelniki delavci stradajo in zmrzujejo.

Naj ti gospodje in vsi odgovorni politični krogi dobro vedo, da se vsaka krivica maščuje. V srečih lačnih in brezposebnih se zbirajo temni, grozni obliki. Nepregledna množica brezposelnih, ki strahovito narašča, lahko vsak trenutek prekorači bregove in ni jše, ki bi jo zadržala: v svoji brezmejni moči bo poplavila in vdusiši vse; pred njo bo strah in obup, za njo pa smrt in pepel.

Vse kaže, da se bo položaj predvsem v Podgori v kratkem še poglabljal. Kot prvi ukrep zaradi poslabšanja sprostitev dne 48 na 40 tedenskih ur in — kot se razume — znižanje mesečne plače. Delavci so upravljeno zaskrbljeni in se bojejo, da bodo na cesti še pred koncem zimo. Stvar je zelo resna, saj gre za kakih 3000 družin, če upoštevam poleg Podgorje še predilnice v Ronkah, ki se nahajajo v istem položaju.

Ti in podobni primeri jasno kažejo, da sedanja italijanska vlada ne more ali ne zna rešiti socialne vprašanja in se ne more izvleči iz gospodarske krize. Ce se pa boče uspešno postaviti komunizmu po robu, mora najprej uspešno rešiti načelo, drugače bo v usodnem trenutku ves policijski aparat, ki trenutno komunizmu zapira pot do oblasti, odpovedal in Italija se bo čez noč znašla v krvavem plesu komunistične revolucije.

KRIZA PODGORSKIH PREDILNIC

Prijava nemških mark

Na sedežu Zveze trgovcev goriške pokrajine, ulica IX. Agosto, so na ogled razne važne okrovnice v zvezi s trgovino z Avstrijo, Zahodno Nemčijo, Portugalsko in Pakistonom.

Smrtna kosa

V Dobredoru je v pondeljek 19. t. m. umrla naša domačinka enoinpetersetletna Jarc Marija. Ko se je vrnila iz trgovine domov, se je kar zgrudila mrtva na tla. Zapusča moža in pet otrok. Vsem sorodnikom naše sožalje.

sivolasega nadškofa samega, katerega so ljubili in globoko spoštovali tudi italijanski verniki, ker so v njem videli skrbčega oceta in zgled pravičnosti — saj je, po besedah Mussolinija samega, dr. Sedej pri med škofi v Italiji rešil vprašanje duhovnega skrbstva med mladino, ki je bila uvrščena v vrste mladinskih državnih (fašističnih) organizacij. A klub je v ponudil jasno kažejo, da sedanja italijanska vlada ne more ali ne zna rešiti socialne vprašanja in se ne more izvleči iz gospodarske krize. Ce se pa boče uspešno postaviti komunizmu po robu, mora najprej uspešno rešiti načelo, drugače bo v usodnem trenutku ves policijski aparat, ki trenutno komunizmu zapira pot do oblasti, odpovedal in Italija se bo čez noč znašla v krvavem plesu komunistične revolucije.

DOBERDOB

Na pobudo našega občinskega sveta pobiram tudi pri nas pri-

Verski položaj na Primorskem v letih 1918-45

e) Nov val zatirjanja in preganja se je razlil na dežele decembra 1930, ko so italijanski prenapetci ponovno vdrli med misjonom v cerkev sv. Ignacija v Gorici, da se odpravi edina slovenska nedeljska pridiga v stolnici in pri Sv. Ignaciju — v deželi nadaljevati v italijančini; ker se ta ni vdal, so drugi večer ponovili napad in prekinili električni tok, da bi povzročili zmeščavo med ljudmi, in nallili rdečila v blagovljeno vodo. Ljudje pa, ki so ta misijo obiskovali, so bili večkrat nadlegovani zvečer na poti domov. Policia, ki je bila prisotna, ni mignila niti s prstom proti napadalcem. Gorški kvestor Modesto se je držal celo stopiti do nadškofa Sedaje za zahtevo, naj se misijon ukine, saj ne more jamčiti za življensko varnost slovenskih vernikov; na kar mu je nadškof neustrašeno odgovoril, da je v tem primeru kvestorja dolžnost, da se umakne s svojega položaja.

Nekaj dni nato se je pričel misijon v Krombergu, a motili so ga tudi Italijani s sličnimi prizori. Pavlač je bil 1. 1929 ustavljen. medtem ko je policija, namesto krovcev, aretrirala ves pevski zbor z organistom na celu. Sledili so stalni pritisci v Gorici, da se odpravi edina slovenska nedeljska pridiga v stolnici in pri Sv. Ignaciju — v deželi dveh mestnih župnihjih, že ne bo več —, a ostali so brez uspeha v glavnem, ker so vsaj v par tednih po ukinitvi moralni svojo preklicati.

Sicer že novembra 1930 se je dalо razvideti, da se bodo načrtno proti prenapetci, da ne zna rešiti socialne vprašanja in se ne more izvleči iz gospodarske krize. Ce se pa boče uspešno postaviti komunizmu po robu, mora najprej uspešno rešiti načelo, drugače bo v usodnem trenutku ves policijski aparat, ki trenutno komunizmu zapira pot do oblasti, odpovedal in Italija se bo čez noč znašla v krvavem plesu komunistične revolucije.

Marsikod po Istri so istočasno učitelji pričeli z groznejšimi zahtevami od učencev, naj jim prinesajo svoje vernike, naj se dne 19. marca 1931 združijo v molitvi za preganjane bračne na Primorskem. Cerkve so bile na dan po vse Jugoslavijo načrtno zastavljene v živigala in kričala: »Dol s slovenski škofov! Ljubljanski škofov Jeglič, ki se je bil udeležil že 1. 1906 njegove posvetitve, in je želel biti navzoč tudi pri njegovem srebrnem jubileju, je bil pa v Podbrdu neusmiljeno zavrnjen, čeprav je imel vse papirje v redu. Moral se je vrnil v Ljubljano, kjer je vrnil italijanski vladni odlikovanje, katerega je bil oddelezen. Rimski »Tevere« ga je ob tej prilici imenoval »agada«. Sploh so italijanski časniki radi uporabljali za slovenske duhovnike izraz: »strupene kače«.

(Sledi 6. nadaljevanje)

VESTI S TRŽAŠKEGA

NA TRŽAŠKI UNIVERZI je zadonelo „Živel svobodni Trst“!

Neupravičeno velja v javnosti tržaška univerza za simbol italijanskega iridentizma.

To zgrešeno mnenje temelji le na varljivi zunanjosti in na dejstvu, da je priseljenemu Cammaratu uspešno, da se obdrži na rektorskem postaju, ki ga zlorablja v neznanstvene politične sorve, kljub temu, da ga je ZVU v trenutku negotovanja z njegovim početjem razrešila uživene rektorske dolžnosti.

Dogodek ob priliki obiska blusenega italijanskega prosvetnega ministra Gonelle so dokaz, da srce tržaške univerze ne utriplje, kakor misijo naši iridentisti in še manj kaže bi hoteli tržaški demokrščanski krog. Saj to ni nič čudnega!

Med številno nedemokrščansko visokošolsko mladino se namreč izvajajo s trdim, toda uspešnim znanstvenim visokošolskim delom tudi številni slovenski in hrvaški visokošolci, ki z ostalimi pravimi tržaškimi visokošolci tvorijo jedro pristnega tržaškega četvrteta na tržaški univerzi, čeprav jo po krivici vodi priseljeni iridentist Cammarata.

Dogodek pa, ki se se pripeljal na univerzi pred nekaj dnevi, nam samo potrjuje iznešene misli in razen tega še dokazuje, da se prava in izvirna tržaška miselnost vedno boj utira pot v širše kroge tržaškega razumnosti.

Profesor zgodovine na tržaški univerzi Fabio Cusin je razburjen izlulin iz rektorjeve pisarne in vpljal na živel svobodni Trst! Dol z izkorisitevom!

Samo to smo izvedeli iz tržaškega časopisa, ki še dodaje, da je

Novačanov večer

SPM javlja, da bo Novačanov večer v torek dne 4. decembra ob 20.30.

Predavanje o Novačanovi umetniški osebnosti bo imel g. dr. Birsa. Sledile bodo recitacije izbranih Novačanovih del.

sam rektor Cammarata, ki je prisel za prof. Cusinom iz pisarne, preprečil, da ne bi razjargnjega prof. Cusina napadel službujoči sluga, prav tako pred mnogimi leti priseljen iz notranjosti Italije v naše mesto, katerega je kot saborca za osvoboditev Trsta med prvo svetovno vojno zelo motilo dejansko tržaško rodoljubje nadrejene mu profesorja Cusina, iskrenega borca za svobodo Trsta po drugi svetovni vojni.

Iz teh skopih časopisnih podatkov si more vsakdo ustvariti predstavo o verjetnem ozadju čudovitega dogodka na tržaški univerzi.

Mi lahko pri tem samo se enkrat priblijemo dejstvu, da se tržaška miselnost vedno bolj uveljavlja v vedno bolj širokih plasti tržaškega prebivalstva, seveda tudi italijanske narodnosti.

Prošnja prebivalcev Zgonika

Prebivalci zgoniške občine se obravljajo z našim posredovanjem na Zavezniško vojaško upravo z naslednjo prošnjo:

Vojanstvo ameriške posadke v Trstu je imelo pred kratkim vojaške vaje v območju zgoniške občine. Po končanih vajah je vojaštvo seveda odšlo, pustilo pa je na terenu razno municijo, dele strojev, orodje, telefonsko žico itd. Pastirju Dušanu Miliču iz Saleža se je zgodila na paši težka nesreča, ko je nehote zadel ob naboj; težko ranjen je za las ušel smrtni! Razen tega je začela Civilna policija preganjanja posestnikov, ki so krivili tega, da je vojaštvo pustilo del opreme na njihovih e nemščih.... Otoči to opremo raznašajo na vse strani, s čimer povzročajo precej sitnosti lastnikom zemljišč, kjer ta oprema končno obsed.

Prebivalstvo zgoniške občine je prepričano, da se bo ZVU za stvar zanimala.

Radio in Tabor 1951

Prijatelj nas opozarja, da je Radio Trst II. oddal v svojem sobotnem večernem vokalem koncertu med posebnimi točkami tudi primerno povezano. Med to povezano pa je naenkrat slišal razlag, ki je kak podobna pisanju onega zbornika, katerega so vsi tržaški Slovenski odločno obosodili. Vezalec je namreč napadel vse omaločeže, ki mislijo, da ni samostojna slovenska

Ceprav je prof. Fabio Cusin pred vsem in nadvse iskren Tržaščan, po narodnosti Italijan. Brez dvoma spada med one prave in poštene Italijane, ki jim narodnostni pridost je sredstvo za kupljenje dohodkov in služb, ampak najvernejše merilo za pravilno vrednotenje vlogi italijanske omike v narodnostno mešanem Trstu, v stiku s slovanskim znanstvenim svetom.

Krik: »Živel svobodni Trst! Dol z izkorisitevom!«, ki je zadonel pred par dnevi na tržaški univerzi iz ust univerzitetnega profesorja Fabia Cusina, je globoko odjeknil ne samo v našem mestu, ampak v svetu!

Univ. prof. dr. F. Štele v Trstu

V okviru Narodne in študijske knjižnice v Trstu, ki si je zamislila vrsto predavanj iz vseh panog slovenske umetniške tvornosti, je predaval kot prvi ljubljanski univerzitetni profesor dr. Franc Štele o slovenski srednjeveški likovni umetnosti. Predavanje je nazorno

pojasnjevala vrsta sklopičnih slik. Predavatelj je v zgoščenih obrisi pokazal razvoj predromanske in romanske umetnosti na slovenskem ozemlju, nakar se je natančneje balvil z arhitekturo, kiparstvom in slikarstvom gotske dobe v Sloveniji. Pri tem je poudaril tudi doprinos našega Primorja k razvoju slovenske gotike.

Napovedano je predavanje Frana Sijanca o »Renesansi in baroku na Slovenskem.«

SLOV. DOBRODELNO DRUSTVO V TRSTU opozarja našo javnost na DRUGI SLOVANSKI PLES

Zadužnica za pok. dr. A. Novačanom

V torek dne 27. novembra ob 8. uri bo v cerkvi sv. Antona novačna maša zadužnica za pok. slovenskim pesnikom in pisateljem dr. Antonom Novačanom.

Naša skrb za otroške vrtce

Ker so bili prostori slovenskega otroškega vrtca pri Sv. Ivanu juliju leta zasedeni od družin brez stanovanj, se letos otroški vrtec ni že odprt. To je za stare in za otroke hud udarec! Vsa posredovanje pri mestni šolski upravi, ki upravlja tudi slovenski vrtec pri Sv. Ivanu, niso mogla dosegeti otvoritev vrtca, četudi je bilo vodstvo slovenske ljudske šole izjavilo, da dà začasno na razpolago za slovenski otroški vrtec eno šolsko dvorano.

Da se zadeva končno ugodno reši vrtec po tolkini časa odprti, sta interventnala osebno obč. svet. dr. Josip Agneletto in inž. Milan Sošič pri županu Bartoliju in pri mestni šolskem oddelku, kjer sta predložila absolutno nujnost in veliko potrebo, da se slovenski vrtec odpre. Dobila sta zagotovilo, da se bo v kratkem storilo. V torek je dr. Agneletto zopet posredoval pri odiborniku za šolstvo prof. Sciolisu, da se vrtec takoj odpre, ker je šolska višja intendenca dala dovoljenje za namestitev otroškega vrtca v prostorih ljudske šole. Prof. Sciolis je dr. Agnelettu zagotovil, da bo slovenski vrtec nemudoma odprt in da se bo to zgodilo do prihodnjega ponedeljka. Upajmo, da ne bo v novih zaprek na poti in da bodo slovenski otroci, ki jih je okoli 80, med temi 23 novopisanih, imelo zopet svoj otroški vrtec.

Februar: »Politične vede in ameriška politika;«

Marec: »Politična in kulturna zgodovina Združenih država;«

Maj: »Socialni odnosi v praksi in teoriji v Združenih državah.«

Vsa nadaljnja obvestila in potrebne obrazce za prijavo dobijo prisilci v Zavezniški čitalnici, ulica Trento štev. 2.

Tečaj nemškega jezikā SPM

SPM bi odprla tečaj nemškega jezikā proti skromnemu plačilu.

Pismene prijave do konca tega meseca naslovite na: Slovenska prosvetna matica, ulica Machiavelli 22.

Radio Trst II

306,1 m ali 980 kc-sek

NEDELJA, 25. nov.: 9.00 Kmetijska oddaja. — 11.30 Oddaja za najmlajše. — 12.15 Od melodije do melodije. — 13.00 Glasba po željah. — 18.00 Koncert ruskih balalaik. — 20.00 Odломki iz slovenskih oper. — 21.00 Književnost in umetnost.

PONEDELJEK, 26. nov.: 18.15 Ger-

shwin: Koncert za klavir in orkester. — 19.00 Iz filmskega sveta. — 20.02 Sportna kronika. — 21.15 Slovenski zbori. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 2.

TOREK, 27. nov.: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Mamica pripoveduje. — 20.30 Aktualnosti. — 21.30 Munthe: San Michele. — 22.15 Priljubljene melodije.

SREDA, 28. nov.: 19.00 Zdravniški vede. — 20.30 Sola in vzgoja. — 21.00 Vokalni kvartet. — 21.30 Koncert violinista Stelana Nedelčeva. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 5.

CETRTEK, 30. nov.: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Pogovor z ženo. — 20.30 Slovenski motivi. — 21.30 Tržaški kulturni razgledi. — 21.30 Munthe: San Michele. — 22.45 Večerni ples.

SOBOTA, 1. dec.: 13.00 Sramel kvintet in duet. — 19.00 Kraji in ljudje. — 19.15 Folklorna glasba. — 21.31 Operne uverturi in fantazije. — 22.30 Ples za konec tedna.

Odgovorni urednik: dr. Janko Jež
Tiskar: tiskarna »Adria«, d.d. v Trstu

TRICLANSKA DRUZINA isče stanovanje, opremljeno ali prazno tudi sobo z uporabo kuhinje, po možnosti ne daleč od mesta Ponudbe pod »Miren in dober plačnik« na upravo lista.

37-LETNO DEKLE vesele narave, čedne zunanjosti iz dobre kmečke hiše išče sebi primernega moža. -- Ponudbe pod »V« dvoje je lepšek na upravi lista.

VDOVIA, 35 let, brez otrok, nahajajoča se v Angliji, avstrijska državljanka, hrvaške narodnosti, želi spoznanja s primereno osebo v svrhu ženitve.

Pismene ponudbe poslati na upravo lista pod »Vdova«.

DAJEM INSTRUKCIJE iz matematike (prihajam na dom). Trst, tel. 92-1-89.

Mizarji ! Deske smrekove, macesnevine in trdih lesov, trame in parkeete nudi najugodnejše

CALEA
TEL. 90441 T R S T
Viale Sonnino, 24

POZOR!

Vsem Slovencem in Jugoslovanom

Slovensko dobrodeleno društvo v Trstu

TRST Trieste - Ulica Machiavelli 22-II

organizira pošiljanje darilnih paketov v Jugoslavijo, in sicer živila, tekstil in vsakovrstne tehnične predmete - Zdravila Vse po najzmernejših cenah in samo prvorstno blago Podprite dobrodeleno akcijo,

ker boste na ta način pomagali svojcem

Obrnite se zato osi na gornji naslov

ISCEMO ZASTOPNIKE V INOZEMSTVU
----- Za pojasnila se obrnite na gornji naslov! -----

KRZMARSTVO ALASKA

Lepa izbira krznih pláščov
ooratnikov, srebrnih, platinastih ter drugih lícic

Razne kože za okras pláščev - CENE ZELO UGODNE!

TRST - Ulica S. Lazzaro št. 13-I. Telef. 56-58

URARNA

UL. ROMA 19

VELIKA IZBIRA, PO ZARES KONKURENCNIH CENAH!
LASTNA DELAVNICA. KUPIM IN ZAMENJAM ZLATO, SREBRO
IN DRAGULJE.

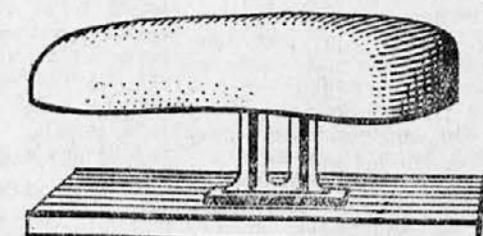
TVRDKA

SUDEXPORT

pošilja v najkrajšem času DARILNE PAKETE
oseh orst v Jugoslavijo. Pošljamo na tisoče paketov
mesečno naročenih po naših prijateljih v Ameriki in
v drugih krajev sveta. Blago je garantirano pravorazredno
CENE NAJNIZJE

E. JOSIPOVIČ - Trst, via Mazzini 15-1 Tel. 24181, 29852

FODERAMI

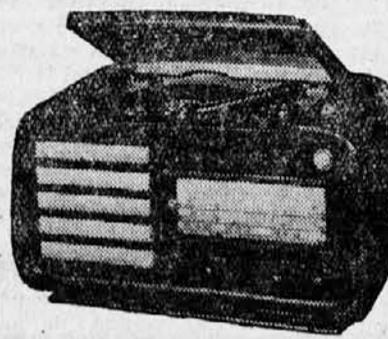

A. Perlot

TRST - UL. GINNASTICA 22 - TEL. 95-998

Po najugodnejših cenah
vse potrebščine za krojače, šivilje, krznarje

GELOSO

Geloso

Geloso

z najboljšo supereterodino

GELOSO

radiogramofon z 12 ploščami
je višek elegancie in ekonomičnosti

Vsi si ga lahko nabavite pri tvrdki

Ruggero

TRST - Corso Garibaldi 8

proti takošnjemu plačilu 1000 lir in v
nadaljnjih mesičnih obrokih po 3000 lir

Odkupujemo rabljene aparate po najvišjih cenah

Predno se odločite za nabane obiščite